

سنة الفجر

دانشگاه علوم پزشکی و
خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

عنوان:

بررسی رابطه میگرن با اختلالات فشارخون حاملگی

استاد راهنما:

دکتر داور الطافی

استاد مشاور:

دکتر نوشین مبارکی

نگارش:

رقیه رزاقی

بهار 1392

شماره پایان نامه:

0438

يا ايها النفس المطمئنه ارجعي الي ربك الراضيه مرضيه فالد خلى في عبادي فالد خلى جنتي

تقديم به پیشگاه خدای

که لیاقت خدمت به بشریت را به با بنخشد

و در سایه توجهنش، دست ما را شنا بنخش دل دردمندان و بیماران قرار داد.

تقديم به :

دو باغبان زندگی ام

پدر و مادر مهربانم

آنان که فروغ نگاهشان، گرمی کلامشان، روشنائی وجودشان

سرمایه جاودانی زندگی من است.

تقديم به

برادران عزیزم

مرتضی علی، رضا، محمد

به پاس وجود پاک و دوست داشتنی اشان،

همواره گرمی، بخش وجودم هستند که با

همراهی و لطف بی دریغشان یاریگرم بودند.

تقدیم بہ

خواہر نازنینم رباب

وہمسرمہربانش اصغرو

گل سرسبد خانوادہ، امیر علی

برپاس وجود پاک و بی ریشانش، شادی و بخت میہمان گل وجودشان باشد

تقدیم بہ

دوستان عزیزم کہ شیرینی و آراش روزہای باہم بودنمان را

مدیون ہمراہی و حضور بی دریغ آنہایم

نیکو سلمانی اقدم، فرستہ ضیائی، ساناز زبردست، سمیرانیک نفس

و تمام کسانی کہ دوستان دارم.....

انسان کار آموز نچ استادش است.....

وتقدیم به

اساتید بزرگوار و ارجمندم

جناب آقای دکتر داور الطافی

وسرکار خانم دکتر نوشین مبارکی

که راهنمایان فراتر از مرزها

ومقاسان فراتر از مرزهاست

وتقدیم به تمامی بیماری که

طب را بر بالیشان آموختم،

باشد که التیام بخش جزئی از درد ایشان باشم

باتقدیر و شکر از خانم نعتچی و همچنین پرسنل محترم بیمارستان علوی اردبیل خصوصاً سرکار خانم زیبا محمدزاده و سرکار خانم زهره زمانی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
2	1-1: بیان مسئله ضرورت انجام تحقیق و اهمیت موضوع .....
5	1-2: اهداف و فرضیات .....
5	1-2-1: هدف کلی .....
5	1-2-2: اهداف اختصاصی .....
5	1-2-3: هدف کاربردی .....
5	1-2-4: فرضیات تحقیق .....
6	1-3: تعریف واژه ها .....
	فصل دوم: بررسی متون
8	2-1: کلیات و بررسی متون .....
8	2-1-2: میگرن .....
8	2-1-3: اساس ژنتیک میگرن .....
9	2-1-4: پاتوژنز .....
9	2-1-5: انواع میگرن .....
11	2-1-6: عوامل تشدید کننده .....
11	2-1-7: تشخیص میگرن .....
11	2-1-8: درمان و پیشگیری .....
12	2-1-9: اختلالات فشارخون حاملگی .....
12	2-1-10: تعاریف .....

13-1-11: انواع 13

13-1-12: علت پره اکلامپسی 13

14-1-13: عوامل خطر پره اکلامپسی 14

14-1-14: عوارض 14

14-1-15: برنامه درمانی پره اکلامپسی 14

2-2: بررسی متون 15

2-2-1: مطالعات ایران 15

2-2-2: مطالعات جهان 15

فصل سوم: مواد و روشها

3-1: مواد و روشها 18

3-1-2: متغیرهای مورد مطالعه 18

3-1-3: نوع مطالعه 19

3-1-4: زمان انجام مطالعه 19

3-1-5: محل مطالعه 19

3-1-6: جامعه مورد مطالعه 19

3-1-7: جامعه هدف 19

3-1-8: معیارهای ورود به مطالعه 20

3-1-9: معیارهای خروج از مطالعه 20

3-1-10: حجم نمونه مورد مطالعه 20

3-1-11: روش گرد آوری اطلاعات 20

20 ..... 3-1-12: روشهای آماری

20 ..... 3-1-13: ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: نتایج

22 ..... 4-1: نتایج

28 ..... 4-2: یافته های فرعی و جانبی

فصل پنجم: بحث

30 ..... 5-1: بحث

33 ..... 5-2: نتیجه گیری

33 ..... 5-3: پیشنهادات

33 ..... 5-4: محدودیتهای اجرایی طرح

34 ..... فلوجارت تحقیق

35 ..... فهرست منابع

39 ..... پرسشنامه

42 ..... خلاصه انگلیسی

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول 4-1) مشخصات فردی و باروری زنان مبتلا به پره اکلامپسی و پر فشاری خون در بارداری مورد و زنان غیرمبتلا به آن (شاهد).....	24
جدول 4-2) تعیین تفاوت بین گروه مورد و شاهد از نظر سابقه فشار خون در حاملگی قبلی و شیوع HTN در افراد درجه 1 خانواده.....	25
جدول 4-3) توزیع زنان مورد بررسی بر حسب اختلالات فشار خون حاملگی به تفکیک ابتلا به میگرن.....	27
جدول 4-4) تعیین تفاوت بین گروه مورد و شاهد در نوع میگرن.....	28
جدول 4-5) تعیین تفاوت بین افراد میگرنی از نظر ابتلا به پراکلامپسی خفیف یا شدید.....	28

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
22	نمودار 1-4: توزیع سنی افراد مورد مطالعه
23	نمودار 2-4: تحصیلات افراد مورد مطالعه
27	نمودار 3-4: شیوع میگرن در جمعیت مورد مطالعه

اختصارات:

HELLP: Hemolysis, Elevated liver enzymes, Low platelets

AMPP: American Migraine Prevalence and Prevention

FHM: Familial Hemiplegic Migraine

NSAID: Non Steroidal Anti Inflammatory Drugs

5-HT: 5-hydroxi triptamine

DHE: Dihydro ergotamine

BMI: Body Mass Index

HTN: Hypertention

OR: Odds Ratio

PE: Preeclampsia

GH: Gestational Hypertension

چکیده

بررسی رابطه میگرن با اختلالات فشارخون حاملگی

مقدمه:

پره اکلامپسی نوعی سندرم اختصاصی حاملگی است که در آن به علت اسپاسم عروقی و فعال شدن اندوتلیوم، جریان خون اعضاء کاهش می یابد. میگرن هم یک سندرم خوش خیم و راجعه شامل سردرد، تهوع، استفراغ و یا سایر نشانه های اختلال کارکرد عصبی است. در تعدادی از مطالعات نشان داده شده است، زنانی که سابقه میگرن دارند، در طی حاملگی در معرض خطر بیشتری از پره اکلامپسی هستند. با توجه به شیوع بالای اختلالات فشارخون حاملگی، عوارض مادر ی جنینی فراوان این اختلالات و ناشناخته بودن عوامل خطر آنها، هدف این مطالعه بررسی رابطه میگرن با اختلالات فشارخون حاملگی در زنان مراجعه کننده به بیمارستان علوی شهر اردبیل در سال 1390 می باشد.

مواد و روشها:

در این مطالعه تحلیلی مورد-شاهدی، صدبیمار بستری با پره اکلامپسی و اکلامپسی و صدنفراز زنان حامله نرموتنسیو در بیمارستان علوی در طول یکسال (91-1390) از جهت ابتلا به سردرد میگرنی مورد ارزیابی قرار گرفته و پرسشنامه های مربوط پر شده و نمونه گیری به صورت غیر تصادفی و مبتنی بر هدف انجام گرفت. ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه بود که اطلاعات دموگرافیک، پیشینه طبی و ماما یی و سابقه سردردهای میگرنی را شامل می شد. دو گروه، از نظر فاکتورهای مداخله گر با هم همسان شدند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS نسخه 13 استفاده شد.

نتایج:

100 نفر در گروه مورد با سن 28.12 ± 6.50 و 100 نفر در گروه شاهد با سن 25.2 ± 5.75 در این مطالعه شرکت داشتند. اکثریت افراد شرکت کننده در مطالعه در رده سنی 16 تا 35 سال، دارای تحصیلات دیپلم و زیر دیپلم، خانه دار و ایرانی بودند، میانگین شاخص توده بدنی آنها، 24.8 بود. آزمون آماری t و کای دو نشان داد که دو گروه از نظر فاکتورهای مداخله گر با هم همسان هستند ($P > 0/05$) در این مطالعه، 11 درصد افراد از میگرن رنج می بردند و شیوع میگرن با او را 19 درصد بود و تفاوتی بین گروه مورد و شاهد از نظر نوع میگرن وجود نداشت. نتایج نشان داد که سابقه سردردهای میگرنی در گروه مورد 16% و در گروه شاهد 6% است. محاسبه نسبت شانس نشان داد که سابقه سردردهای میگرنی در گروه مبتلا به اختلالات فشارخون حاملگی 2.65 برابر افراد گروه شاهد است. ($p < 0/05$) در این مطالعه مشاهده شد که در افراد مبتلا به میگرن، شیوع پره اکلامپسی شدید بیشتر از پره اکلامپسی نوع خفیف است.

نتیجه گیری:

به نظر می رسد سابقه سردردهای میگرنی با بروز اختلالات فشارخون حاملگی ارتباط دارد و سابقه سردردهای میگرنی می تواند علامت خطری برای بروز اختلالات فشارخون حاملگی به شمار آید.

کلمات کلیدی: پره اکلامپسی، فشارخون حاملگی، میگرن.